

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
(Олексій Жильцов)
« 04 » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фонетика та фонологія з основами аудіології»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) рівня (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.01.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації	_____
	(назва спеціалізації)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2464/22

(підпис) (прізвище, ініціал)
«   » _____ 2022 р.

Київ – 2022

Розробник:

Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Протокол від 01.12.2021 р. № 24

Завідувач кафедри _____ (Олена МАРТИНЧУК)

О. Мартинчук
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Логопедія)

(назва освітньої програми)

01.12.2021 р.

Керівник освітньої програми _____ (Наталія БАБИЧ)

Н. Бабич
(підпис)

Робочу програму перевірено

06.12. 2021 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман ПАВЛЮК)

Р. Павлюк
(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	1	1
Семестр	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	8
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	56	96
Форма семестрового контролю	Залік	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати теоретичні знання про систему законів фонетики, фонології та аудіології; практичні навички використання цих знань у власному мовленні майбутнього логопеда, що має відповідати орфоепічним нормам української літературної мови, аналізу мовлення інших людей щодо норм української літературної мови.

Завдання:

1) *формувати загальні компетентності:*

ЗК-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-9 Здатність до міжособистісної взаємодії.

2) *формувати спеціальні (фахові, предметні) компетентності:*

СК-3 Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-16 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СКУ-17 Здатність до реалізації базових знань про клінічні підходи до визначення труднощів функціонування дитячого організму при типовому та порушеному розвитку; особливості центральної нервової системи та вищих психічних функцій осіб з порушеннями мовлення для забезпечення ефективного логопедичного впливу на розвиток їхньої мовленнєвої діяльності у різні вікові періоди.

СКУ-18 Здатність до інтеграції та реалізації знань про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності як основи реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.

3. Результати навчання за дисципліною:

РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

PH 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

PH 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

PH 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

PH 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

РНУ 19. Інтегрувати у професійну діяльність знання про закономірності та особливості мовленнєвого розвитку в онтогенезі та дизонтогенезі; взаємозв'язок мовлення, мислення і свідомості; психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності для реалізації стратегій логопедичного впливу у різні вікові періоди.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1							
Анатомія і фізіологія мовленнєвого апарату та слухової системи							
Тема 1. Виникнення звуків, їх основні характеристики. Характеристика мовленнєвих сигналів. Будова артикуляційного апарату.	10	2	2	2			4
Тема 2. Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів.	10	2	2	2			4
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	4	4			8
Змістовий модуль 2							
Фонетика. Фонологія							
Тема 3. Фонетика як наука. Аспекти вивчення звуків мови. Творення звуків	8	2	2				4
Тема 4. Фонологія. Фонологічна система української літературної мови.	8	2	2				4
Модульний контроль	2						
Разом	18	4	4				8
Змістовий модуль 3							
Система фонем сучасної української літературної мови							
Тема 5. Система голосних фонем сучасної української мови.	16	2		4			10
Тема 6. Система приголосних фонем сучасної української мови.	16	2		4			10
Тема 7. Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовному потоці.	14	2	2	2			8
Модульний контроль	2						
Разом	48	6	2	10			28
Змістовий модуль 4							

Фонетичні характеристики мовленнєвого портрету особистості							
Тема 8. Фонетичний портрет особистості	10	2	2	2			4
Тема 9. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови.	10	2	2	2			4
Тема 10. Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові. Діалекти.	10	2	2	2			4
Модульний контроль	2						
Разом	32	6	6	6			12
Усього	120	20	16	20			56

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1							
Анатомія і фізіологія мовленнєвого апарату та слухової системи							
Тема 1. Виникнення звуків, їх основні характеристики. Характеристика мовленнєвих сигналів. Будова артикуляційного апарату.	10	2					8
Тема 2. Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів.	10		2				8
Модульний контроль	2						
Разом	22	2	2				16
Змістовий модуль 2							
Фонетика. Фонологія							
Тема 3. Фонетика як наука. Аспекти вивчення звуків мови. Творення звуків.	10	2					8
Тема 4. Фонологія. Фонологічна система української літературної мови.	10		2				8
Модульний контроль	2						
Разом	22	2	2				16
Змістовий модуль 3							
Система фонем сучасної української літературної мови							
Тема 5. Система голосних фонем сучасної української мови.	14	2		2			10
Тема 6. Система приголосних фонем сучасної української мови.	14		2				12
Тема 7. Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовному потоці.	10						10
Модульний контроль	2						
Разом	40		2	2			32
Змістовий модуль 4							
Фонетичні характеристики мовленнєвого портрету особистості							

Тема 8. Фонетичний портрет особистості.	14			2			12
Тема 9. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови.	10						10
Тема 10. Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові. Діалекти.	10						10
Модульний контроль	2						
Разом	36			2			32
Усього	120	6	6	4			96

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Анатомія і фізіологія мовленнєвого апарату та слухової системи

Тема 1. Виникнення звуків, їх основні характеристики. Характеристика мовленнєвих сигналів. Будова артикуляційного апарату (2 години)

Виникнення звуків, їх характеристика. Центральний та периферичний мовленнєвий апарат. Будова артикуляційного апарату. Характеристика мовленнєвих сигналів.

Ключові слова: звук, звукове поле, центральний відділ, артикуляційний апарат, інтенсивність звука, гучність, частота коливань, тембр, спектр звука, акустика, гортань, язик, резонатори, тверде піднебіння, м'яке піднебіння, язик.

Рекомендовані джерела:

Основна [1; 2]

Додаткова [1; 6]

Тема 2. Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів (2 години)

Слухова система: центральний та периферичний відділ. Звукові коливання. Слухові відчуття. Психоакустика. Вплив акустичних умов на сприймання мовлення. Базові аспекти аудіології.

Ключові слова: слух, слухове сприймання, слухові відчуття, слухова система, психоакустика, аудіологія.

Рекомендовані джерела:

Основна [1; 2]

Додаткова [1; 6]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Фонетика. Фонологія

Тема 3. Фонетика як наука. Аспекти вивчення звуків мови. Творення звуків (2 години)

Предмет і об'єкт фонетики як науки і мовознавчої дисципліни. Три аспекти вивчення звуків мови: акустичний (фізичний), фізіологічний (артикуляційний), лінгвістичний (функціональний, соціальний). Фізична природа звуків мови, їх акустичні властивості: сила, висота, довгота, чистота, тембр. Тони і обертони, резонатори. Перцептивна фонетика. Артикуляційний аспект вивчення звуків мови. Функції складових частин мовленнєвого апарату. Активні і пасивні органи мовлення. Артикуляція, її фази. Артикуляційна база мовлення. Типові і нетипові артикуляційні бази.

Ключові слова: фонетика, акустичний аспект звука, фізіологічний аспект звука, лінгвістичний аспект звука, артикуляційний аспект вивчення звуків мови, артикуляційна база.

Рекомендовані джерела:

Основна [1; 4; 5]

Додаткова [2; 3; 4; 6]

Тема 4. Фонологія. Фонологічна система української літературної мови (2 години)

Фонологія як наука. Поняття про фонему. Функції фонем. Позиції фонем. Фонемі та алофони. Фонологічна система сучасної української літературної мови. Критерії класифікації звуків.

Ключові слова: фонема, алофон, фонологія, голосні, приголосні, звук.

Рекомендовані джерела:

Основна [1; 4; 5]

Додаткова [2; 3; 4; 6]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Система фонем сучасної української літературної мови

Тема 5. Система голосних фонем сучасної української мови (2 години)

Диференційні ознаки голосних. Класифікація голосних звуків за місцем артикуляції, за ступенем підняття язика, за наявністю чи відсутністю лабіалізації. Наголошені й ненаголошені голосні. Звукові вияви голосних фонем. Артикуляційні профілі голосних звуків.

Ключові слова: голосний звук, наголошені голосні, ненаголошені голосні, лабіалізація, фонема.

Рекомендовані джерела:

Основна [4; 5]

Додаткова [2; 3; 4; 7; 8]

Тема 6. Система приголосних фонем сучасної української мови (2 години)

Диференційні ознаки приголосних. Класифікація приголосних звуків за участю голосу й шуму, за місцем творення, за способом творення, за акустичним враженням, за наявністю чи відсутністю палаталізації. Варіанти головних виявів приголосних фонем. Артикуляційні профілі приголосних звуків.

Ключові слова: приголосний звук, голос, акустика, палаталізація, артикуляційний профіль.

Рекомендовані джерела:

Основна [4; 5]

Додаткова [2; 3; 4; 7; 8]

Тема 7. Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовному потоці (2 години)

Модифікації фонем. Чергування фонем. Звукові зміни в мовленнєвому процесі: асиміляції, дисиміляції, спрощення. Палаталізація. Акомодация. Редукція. Причини звукових змін.

Ключові слова:

Рекомендовані джерела:

Основна [4; 5]

Додаткова [2; 3; 4; 7; 8]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.

Фонетичні характеристики мовленнєвого портрету особистості

Тема 8. Фонетичний портрет особистості (2 години)

Фонетичний портрет: основні характеристики вимови звуків, орфоепічні норми, інтонаційні характеристики, використання наголосів. Мовленнєвий портрет особистості.
Ключові слова: фонетичний портрет, орфоепічна норма, інтонація, пауза, наголос, мовленнєвий портрет.

Рекомендовані джерела:

Основна [3; 4; 5]

Додаткова [2; 3; 4; 5]

Тема 9. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови (2 години)

Орфоепічні норми сучасної української літературної мови. Акцентуаційні норми сучасної української літературної мови. Типи орфоепічних помилок і шляхи їх подолання.

Ключові слова: орфоепічна норма, літературна норма, орфоепічні помилки.

Рекомендовані джерела:

Основна [3; 4; 5]

Додаткова [2; 3; 4; 5]

Тема 10. Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові (2 години)

Білінгвізм. Двомовність. Інтерференція як наслідок двомовності. Види інтерференції. Фонологічна характеристика явищ інтерференції. Суржик як специфічний феномен розвитку мовлення. Діалекти на території України.

Ключові слова: білінгвізм, двомовність, інтерференція, суржик, діалект, фонологічна характеристика.

Рекомендовані джерела:

Основна [3; 4; 5]

Додаткова [2; 3; 4; 5]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

(денна форма)

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	1	1	3	3
Відвідування практичних занять	1	2	2			5	5	3	3
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	1	10	3	30
Робота на практичному занятті	10	2	20			5	50	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			81		59	-	109		109
Максимальна кількість балів: 358									
Розрахунок коефіцієнта: 3,58									

(заочна форма)

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1		
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1				
Відвідування практичних занять	1					2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10				
Робота на практичному занятті	10					2	20	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10								
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30								
	Разом		47		47		63		51
Максимальна кількість балів: 208									
Розрахунок коефіцієнта: 2,08									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Анатомія і фізіологія мовленнєвого апарату та слухової системи

Тема 1. Виникнення звуків, їх основні характеристики. Характеристика мовленнєвих сигналів. Будова артикуляційного апарату (4 години)

Самостійна робота 1.

Завдання:

Проаналізуйте сучасні інформаційні джерела стосовно будови центрального та периферичного мовленнєвого апарату. Дані занесіть у таблицю.

Центральний відділ мовленнєвого апарату	Периферичний відділ мовленнєвого апарату

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповненої таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.

<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 2. Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів (2 годин)

Самостійна робота 2.

Завдання:

Проаналізуйте сучасні інформаційні джерела стосовно будови центральної та периферичної слухової системи. Дані занесіть у таблицю.

Центральний відділ слухової системи	Периферичний відділ слухової системи

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповненої таблиці.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Фонетика. Фонологія

Тема 3. Фонетика як наука. Аспекти вивчення звуків мови. Творення звуків (2 години)

Самостійна робота 3.

Завдання:

Проаналізувати інформаційні джерела щодо звукових засобів української мови. На основі опрацьованих матеріалів розробити схему/модель звукових засобів мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді схеми/моделі.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її	Уся інформація стосується теми.	Уся інформація не стосується теми АБО

	розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Більшість інформації має посилання на джерело.	декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у таблицях та/або схемах. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але схеми та таблиці не представлені.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 4. Фонологія. Фонологічна система української літературної мови (2 години)

Самостійна робота 4.

Завдання:

На основі опрацьованих матеріалів на семінарському занятті 4 розробити фонологічну модель.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді моделі.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Актуальність наповнення	Уся інформація пов'язана з темою та полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація пов'язана з темою, і більшість полегшує її розуміння. Уся інформація має посилання на джерело.	Уся інформація стосується теми. Більшість інформації має посилання на джерело.	Уся інформація не стосується теми АБО декілька фактів не містять посилання на джерело.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи моделі чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи моделі чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурних елементів моделі чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи моделі не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дані	Професійний вигляд та точне представлення даних у моделі. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне представлення даних у моделі. Дані маркуються та мають заголовки.	Точне подання даних у письмовій формі, але модель не представлена.	Дані не відображаються АБО є неточними.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Система фонем сучасної української літературної мови

Тема 5. Система голосних фонем сучасної української мови (2 години)

Самостійна робота 5.

Завдання:

На основі розробленого альбому еталонної вимови голосних звуків розробіть презентацію еталонної вимови одного голосного звуку для дитини дошкільного віку із відповідним оформленням прикладів вимови.

Презентація має складатися:

- слайд із зображенням артикуляційного профілю і малюнків із імітацією артикуляції;
- слайд з описом еталонної вимови і відповідними підказками для дитини;
- слайд із графічними зображеннями і різними анімаціями, що імітують вимову цього звука, аудіопідказками.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 6. Система приголосних фонем сучасної української мови (2 години)

Самостійна робота 6.

Завдання:

На основі розробленого альбому еталонної вимови приголосних звуків розробіть презентацію еталонної вимови одного приголосного звуку для дитини дошкільного віку із відповідним оформленням прикладів вимови.

Презентація має складатися:

- слайд із зображенням артикуляційного профілю і малюнків із імітацією артикуляції;
- слайд з описом еталонної вимови і відповідними підказками для дитини;
- слайд із графічними зображеннями і різними анімаціями, що імітують вимову цього звука, аудіо підказками.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові	Презентація включає всі	Презентація включає всі	Презентація включає	Відсутні декілька

елементи	обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	всі елементи, однак вони не розкриті і не обгрунтовані.	обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 7. Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовному потоці (2 години)

Самостійна робота 7.

Завдання:

Підібрати 2-3 тексти/скоромовки для відпрацювання правильної вимови із дотриманням норм фонологічної інтерпретації заміну звуків у мовленні.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації текстів/скоромовок.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовлений/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обгрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.

Фонетичні характеристики мовленнєвого портрету особистості

Тема 8. Фонетичний портрет особистості (2 години)

Самостійна робота 8.

Завдання:

Оформіть проведений аналіз фонетичного портрету відомої особистості у вигляді презентації за наступним алгоритмом:

- презентація особистості, цікаві факти;
- коротке відео промови до 30 сек;

- аналіз відповідно до критеріїв;
- обґрунтування отриманих результатів;
- висновки та пропозиції.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію.	Презентація включає всі обов'язкові елементи.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Всього	5 балів			

Тема 9. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови (2 години)

Самостійна робота 9.

Завдання:

Записати на відео декламацію опрацьованого на семінарському занятті 7 тексту (відео до 1-2 хв).

Форма подання результату: результати подаються у вигляді відео власної декламації тексту.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері). В повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх. В повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх. Не в повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка не готова до презентації. Не використовує теоретичний матеріал.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Оригінальність та творчість	Студент/ка креативно та творчо підбрала та презентує текст. Використовує додаткові ресурси.	Студент/ка креативно та творчо підбрала та презентує текст.	Студент/ка підбрала та презентує текст в обмеженому обсязі.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання орфоепічних норм	Студент/ка повністю дотримується в мовленні орфоепічних норм літературної української мови.	Студент/ка дотримується в мовленні орфоепічних норм літературної української мови.	Студент/ка не дотримується в мовленні всіх орфоепічних норм літературної української мови.	Студент робить багато помилок.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Інтонаційна виразність мовлення	Студент/ка декламує текст виразно з дотриманням всіх вимог до інтонуювання текстів. Дотримується темпу та ритму мовлення.	Студент/ка декламує текст достатньо виразно з дотриманням всіх вимог до інтонуювання текстів. Дотримується темпу та ритму мовлення.	Студент/ка декламує текст не виразно, робить помилки в інтонуюванні тексту.	Студент/ка читає текст без інтонації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0

Тема 10. Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові (2 години)

Самостійна робота 10.

Завдання:

Створити словник сучасного українського сленгу (10-15 слів), який вживається у колі студента. Оформити у вигляді тлумачного словника: слово з наголосом, частина мови, форми слова, тлумачення значення слова, приклади використання в тексті.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді словника сучасного сленгу.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Лексичний матеріал	Всі матеріали для словника підібрані правильно. Представлено достатню кількість лексичного матеріалу.	Більшість матеріалів для словника підібрані правильно.	Більшість представлених матеріалів були правильно оформлені, але не було ретельно підібрано лексичний матеріал.	Матеріали для словника підібрані невірно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	<i>2</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
Оформлення	Словник оформлено методично правильно. Дотримано структуру опису.	Словник оформлено правильно. Дотримано структуру опису.	Словник оформлено з помилками.	Словник оформлено не правильно.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Лексика та грамотність	Використовує лексику відповідно до теми. Автор не допускає помилок в граматиці чи правописі.	Використовує відповідну лексику, однак присутні поодинокі помилки в підборі лексичного матеріалу. Автор робить 1-2 помилки в граматиці чи правописі.	Не завжди використовує відповідну лексику, присутні помилки в підборі лексичного матеріалу. Автор робить 3-4 помилки в граматиці чи правописі.	Використовує некоректну лексику. Автор робить більше 4 помилок в граматиці чи правописі.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Дедлайн	Самостійна робота здана вчасно або раніше зазначеного терміну.	Самостійна робота здана вчасно або затримана до 12 год.	Самостійна робота здана пізніше, ніж 12-24 години від зазначеного терміну.	Робота здана пізніше, ніж 24 години від зазначеного терміну без поважних причин.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Всього			5 балів	

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульна контрольна робота проходить у вигляді тестування та складається з 25 випадкових питань (кожна модульна робота) з пройдених тем.

Тестування включає такі **види завдань**:

- багатоваріантне питання;
- правильно/неправильно;
- відповідність;
- коротка відповідь;
- числова відповідь.

Критерії оцінювання. Проведення модульної роботи має на меті проведення поточного контролю теоретичної і практичної підготовки здобувача освітнього рівня з програмного матеріалу навчальної дисципліни «Фонетика і фонологія з елементами аудіології». Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за виконання модульної контрольної роботи, становить 25 балів. Правильна відповідь на одне запитання – 1 бал (виставляється автоматично програмою у електронному курсі).

23-25 балів (вищий стандарт) – виставляється при наявності правильних відповідей на майже всі питання з різним рівнем складності. Здобувач освітнього рівня демонструє ґрунтовне знання матеріалу з дисципліни «Фонетика і фонологія з елементами аудіології», його розуміння та застосування під час вирішення практичних завдань; чітко відповідає на запитання, не допускає помилок у розумінні та використанні фахової термінології; творчо і науково виважено обґрунтовує власну позицію у процесі розкриття практичних ситуацій.

17-22 бали (відповідає стандартам) – виставляється при достатньому рівні обізнаності здобувача освітнього рівня у відповідях на запитання. Загалом демонструє ґрунтовні знання основного матеріалу з дисципліни, однак припускається незначної кількості помилок у відповідях як теоретичного характеру, так і під час демонстрації розуміння практичного застосування отриманих знань; правильно відповідає на більшість тестових запитань. Здобувач освітнього рівня не достатньо повно демонструє вміння застосовувати засвоєний теоретичний матеріал при вирішенні практичних ситуацій.

11-16 балів (наближення до стандартів) – виставляється при неповному володінні здобувачем освітнього рівня навчальним матеріалом з дисципліни «Фонетика і фонологія з елементами аудіології». Студент демонструє фрагментарність та поверховість у отриманих знаннях; недостатню орієнтацію у основній термінології з навчального предмету; не достатнє засвоєння теоретичного матеріалу при вирішенні практичних ситуацій; надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих тестових запитань.

1-10 балів (нижче стандартів) – виставляється у разі недостатнього володіння навчальним матеріалом з дисципліни «Фонетика і фонологія з елементами аудіології». Студент допускає значні помилки у відповідях на питання; неправильно орієнтується в основній термінології та змісті навчального предмету; надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих завдань. Здобувач освітнього рівня не зможе навести приклади та не розуміє практичне застосування отриманих знань для власного розвитку в професійній діяльності, робить грубі помилки при вирішенні практичних ситуацій.

6.4. Форма проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
----------	-------------------	---

7. Навчально-методична картка дисципліни «Фонетика та фонологія з основами аудіології»

7.1 Разом: 120 годин: 20 годин – лекції, 36 годин – семінарські та практичні заняття, 56 годин – самостійна робота,
8 годин – модульні роботи (денна форма)

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	АНАТОМІЯ І ФІЗІОЛОГІЯ МОВЛЕННЕВОГО АПАРАТУ ТА СЛУХОВОЇ СИСТЕМИ (81 б.)		ФОНЕТИКА. ФОНОЛОГІЯ (59 б.)	
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)
Теми лекцій	Виникнення звуків, їх основні характеристики. Характеристика мовленнєвих сигналів. Будова артикуляційного апарату.	Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів.	Фонетика як наука. Аспекти вивчення звуків мови. Творення звуків	Фонологія. Фонологічна система української літературної мови.
Семінарські заняття	1 (1+10 балів)	2 (1+10 балів)	3 (1+10 балів)	4 (1+10 балів)
Теми семінарських занять	Виникнення звуків, їх основні характеристики. Характеристика мовленнєвих сигналів.	Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів.	Логопедичні аспекти вивчення звуків мови	Фонологія. Фонологічна система української літературної мови.
Практичні заняття	1 (1+10 балів)	2 (1+10 балів)		
Теми практичних занять	Органи мовлення та їх функції. Будова артикуляційного апарату.	Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів.		
Самостійна робота	1 (5 балів)	2 (5 балів)	3 (5 балів)	4 (5 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)		Модульна контрольна робота №2 (25 балів)	

7.1 Разом: 120 годин: 20 годин – лекції, 36 годин – семінарські та практичні заняття, 56 годин – самостійна робота,
8 годин – модульні роботи (денна форма)

Модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV		
Назва модуля	СИСТЕМА ФОНЕМ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ (109 б.)			ФОНЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОВЛЕННЕВОГО ПОРТРЕТУ ОСОБИСТОСТІ (109 б.)		
Лекції	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)
Теми лекцій	Система голосних фонем сучасної української мови.	Система приголосних фонем сучасної української мови.	Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовленнєвому потоці.	Фонетичний портрет особистості	Орфоепічні норми сучасної української літературної мови.	Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові. Діалекти.
Семінарські заняття			5 (1+10 балів)	6 (1+10 балів)	7 (1+10 балів)	8 (1+10 балів)
Теми семінарських занять			Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовленнєвому потоці.	Фонетичний портрет особистості	Орфоепічні норми сучасної української літературної мови	Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові. Діалекти
Практичні заняття	3-4 (2+20 балів)	5-6 (2+20 балів)	7 (1+10 балів)	8 (1+10 балів)	9 (1+10 балів)	10 (1+10 балів)
Теми практичних занять	Система голосних фонем сучасної української мови.	Система приголосних фонем сучасної української мови.	Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовному потоці.	Фонетичний портрет особистості	Орфоепічні норми сучасної української літературної мови	Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові. Діалекти
Самостійна робота	5 (5 балів)	6 (5 балів)	7 (5 балів)	8 (5 балів)	9 (5 балів)	10 (5 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №3 (25 балів)			Модульна контрольна робота №4 (25 балів)		
РАЗОМ	358 балів; коефіцієнт: 358 (358:100=3,58)					

7.2 Навчально-методична картка дисципліни «Фонетика та фонологія з основами аудіології»

Разом: 120 годин: 6 годин – лекції, 10 години – семінарські та практичні заняття, 96 годин – самостійна робота,
8 годин – модульні роботи (заочна форма)

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	АНАТОМІЯ І ФІЗІОЛОГІЯ МОВЛЕННЕВОГО АПАРАТУ ТА СЛУХОВОЇ СИСТЕМИ (47 б.)		ФОНЕТИКА. ФОНОЛОГІЯ (47 б.)	
Лекції	1 (1 бал)		2 (1 бал)	
Теми лекцій	Виникнення звуків, їх основні характеристики. Характеристика мовленнєвих сигналів. Будова артикуляційного апарату.		Фонетика як наука. Аспекти вивчення звуків мови. Творення звуків	
Семінарські заняття		1 (1+10 балів)		2 (1+10 балів)
Теми семінарських занять		Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів.		Фонологія. Фонологічна система української літературної мови.
Практичні заняття				
Теми практичних занять				
Самостійна робота	1 (5 балів)	2 (5 балів)	3 (5 балів)	4 (5 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)		Модульна контрольна робота №2 (25 балів)	

7.2 Навчально-методична картка дисципліни «Фонетика та фонологія з основами аудіології»

Разом: 120 годин: 6 годин – лекції, 10 години – семінарські та практичні заняття, 96 годин – самостійна робота,

8 годин – модульні роботи (заочна форма)

Модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV		
Назва модуля	СИСТЕМА ФОНЕМ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ (63 б.)			ФОНЕТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОВЛЕННЕВОГО ПОРТРЕТУ ОСОБИСТОСТІ (51 б.)		
Лекції	3 (1 бал)					
Теми лекцій	Система голосних фонем сучасної української мови.		Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовленнєвому потоці.		Орфоепічні норми сучасної української літературної мови.	Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові. Діалекти.
Семінарські заняття		1 (1+10 балів)				
Теми семінарських занять		Система приголосних фонем сучасної української мови.				
Практичні заняття	1 (1+10 балів)			2 (1+10 балів)		
Теми практичних занять	Система голосних фонем сучасної української мови.			Фонетичний портрет особистості		
Самостійна робота	5 (5 балів)	6 (5 балів)	7 (5 балів)	8 (5 балів)	9 (5 балів)	10 (5 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №3 (25 балів)			Модульна контрольна робота №4 (25 балів)		
РАЗОМ	208 балів; коефіцієнт: 208 (208:100=2,08)					

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Коваль Л.М. Психолінгвістика : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти магістерського рівня освітньо-професійної програми «Українська мова та література». Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю.В., 2021. 68 с.
2. Королева И.В. Введение в аудиологию и слухопротезирование. СПб.: КАРО, 2012. 400 с. (Серия «Специальная педагогика»).
3. Пачева В.М. Діалекти української мови: навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене, доповнене. Мелітополь, 2021. 95 с.
4. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / А.К. Мойсієнко, О.В. Бас-Кононенко, В.В. Бондаренко та ін. К .: Знання, 2010. 270 с.
5. Сучасна українська літературна мова: навч. комплекс / Г.К. Барилова, Т.І. Должикова, М.В. Кравченко, І.В. Мілева. 2-ге вид. переробл. і доповн. Старобільськ, 2021. 290 с.

Додаткові:

1. Боярчук О.Д. Анатомія, фізіологія і патологія органів слуху та мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Луганськ: Альма-матер, 2008. 175 с.
2. Дубчак О. Чути українською. Київ: Віхола, 2020. 192 с.
3. Дубчак О. Бачити українською. Київ: Віхола, 2021. 182 с.
4. Караман С.О., Караман О.В. Орфоепічний тренінг. Фонетика. Орфоепія. Стилїстика. Риторика. Завдання і вправи: Навчальний посібник. 3-тє видання перероб. і доп. КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2009. 184 с.
5. Мороз Г. Фонологические теории правил и ограничений. Режим доступу: <http://surl.li/axlpq>
6. Сербенська О. Голос і звуки рідної мови. Львів: Априорі, 2020. 280 с.
7. Хомик Т.В. Шляхи подолання фонологічних труднощів у молодших школярів з важкими порушеннями мовлення. *Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Спеціальна і інклюзивна освіта: проблеми та перспективи» (15-16 квітня 2021 року, Кам'янець-Подільський, Україна)*, 2021. С. 161-163.
8. Шевченко В.М. Сучасні технічні засоби навчання дітей з порушеннями слуху. Освіта дітей з порушеннями слуху: сучасні тенденції та технології: навч.-метод. посіб., 2018. С. 157-209.

Інтернет-ресурси та відеоматеріали до курсу:

1. Довідник з української мови. <http://www.ussr.to/All/tishkovets/movva.html>
2. Онлайн підручник з української мови.
3. Українська мова в Інтернеті. <https://novamova.com.ua/>
4. Українська мова: Енциклопедія. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
5. Експрес-уроки української мови. <https://ippo.kubg.edu.ua/ekspres-uroky>
6. OnlineCorrector. <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
7. Мова ДНК нації. <https://ukr-mova.in.ua/perevirka-tekstu>
8. LanguageTool. <https://languagetool.org/uk>
9. Риторика. <https://www.youtube.com/channel/UCRHJ56h-hMJXVShcnZDD89Q>

10. Ресурси для неформальної та інформальної освіти

1. Онлайн курс на освітній платформі EdEra та Освіторія «Лайфхаки з української мови». https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:Osvitoria_and_EdEra+lifhacks+101/about

2. Онлайн курс на освітній платформі EdEra та Освіторія «Українська мова. Від фонетики до морфології». <https://courses.ed-era.com/courses/EdEra/u102/U102/about>
3. Онлайн курс на освітній платформі Освітній хаб м. Києва «SCORM Ораторське мистецтво». <https://eduhub.in.ua/courses/kurs-10-oratorske-mistectvo>
4. Онлайн курс на освітній платформі Освітній хаб м. Києва «SCORM Новий український правопис». <https://eduhub.in.ua/courses/scorm-kurs-39-noviy-ukrajinskiy-pravopis>
5. Онлайн курс на освітній платформі Освітній хаб м. Києва «Сучасна українська мова». <https://eduhub.in.ua/courses/suchasna-ukrajinska-mova>

ДОДАТКИ

ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1

Анатомія і фізіологія мовленнєвого апарату та слухової системи

Семінарське заняття 1. Виникнення звуків, їх основні характеристики.

Характеристика мовленнєвих сигналів

I. Теоретична частина.

1. Виникнення звуків, їх характеристика.
2. Центральний мовленнєвий апарат.
3. Периферичний мовленнєвий апарат.
4. Характеристика мовленнєвих сигналів.

II. Практична частина.

Під час підготовки практичної частини семінарського заняття студентам необхідно: об'єднатись у підгрупи (2-3 чол.) та обрати одну із тем щодо характеристики звуків для короткого повідомлення та підготувати по цій темі п'ять запитань для бліц-опитування.

Теми для коротких повідомлень:

- інтенсивність звуку;
- частота звуку;
- спектр звуку;
- довжина звуку;
- фаза звуку;
- акустичні характеристики звуку;

Короткі повідомлення мають повністю розкривати обрану тему, повністю розкривати обране питання та надавати конкретну та узагальнену інформацію. Повідомлення має тривати до 5 хвилин. Після чого для визначення якості сприйнятого матеріалу здобувачі мають задати 5 бліц-питань по всій темі. Якість визначається кількістю правильних відповідей одногрупників.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді короткого повідомлення та бліц-питань щодо обраної тематики.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

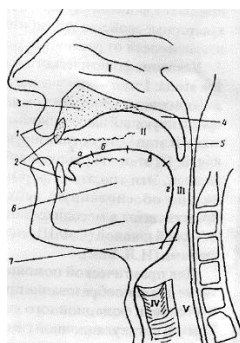
Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0, 75 бала)	Наближення до стандартів (0,5 бала)	Нижче стандартів (0 балів)
Критерії оцінювання підготовленої завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.
Доступність і зрозумілість	Запропоновані питання зрозумілі, лаконічні та доступні для інших студентів. Охоплюють весь обсяг матеріалу.	Запропоновані питання зрозумілі, та доступні для інших студентів. Охоплюють переважно весь матеріал.	Запропоновані питання не повністю зрозумілі для інших студентів.	Запропоновані запитання не зрозумілі.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми	Студент не підготовлений до заняття

	високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	та добре його презентує, активний на занятті	заняття, достатньо активний на занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 1. Органи мовлення та їх функції. Будова артикуляційного апарату

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно підготуватись до створення проєкту «Артикуляційний профіль». Для цього потрібно зробити наступні кроки:

1. Опрацювати лекційний матеріал із Темі 1 «Виникнення звуків, їх основні характеристики. Характеристика мовленнєвих сигналів. Будова артикуляційного апарату».
2. Опрацювати рекомендовану літературу щодо будови центрального та периферичного мовленнєвого апарату.
3. Підготувати на форматі А5 зображення артикуляційного апарату, яке буде використано для проєкту.

4. На практичному заняття в міні групах розробити проєкт «Артикуляційний профіль».

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленого проєкту.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Проєкт охоплює всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію.	Проєкт включає всі обов'язкові елементи та повністю висвітлює тему.	Проєкт включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні обов'язкові елементи.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Привабливість / дизайн	Проєкт надзвичайно привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Проєкт привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Проєкт є досить привабливим, хоча може бути дещо неохайним.	Проєкт оформлений без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує,	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо	Студент не підготовлений до заняття

	ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	активний на занятті	активний на занятті.	
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 2. Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів

I. Теоретична частина.

1. Слухова система: центральний та периферичний відділ.
2. Звукові коливання.
3. Слухові відчуття.
4. Психоакустика.
5. Вплив акустичних умов на сприймання мовлення.
6. Базові аспекти аудіології.

II. Практична частина.

Під час підготовки практичної частини семінарського заняття студентам необхідно: об'єднатись у підгрупи (2-3 чол.) та обрати одну із тем щодо характеристики слухової системи для короткого повідомлення та підготувати по цій темі п'ять запитань для блиц-опитування.

Теми для коротких повідомлень:

- схема виникнення слухових відчуттів;
- поріг слухового сприймання;
- поріг дискомфорту слухового сприймання;
- больовий поріг слухового сприймання;
- частотний діапазон слуху;
- динамічний діапазон слуху;
- диференціальний поріг слуху;
- бінауральний слух;
- слухова адаптація;
- вплив акустичних умов на сприймання мовлення;
- аудіологія.

Короткі повідомлення мають повністю розкривати обрану тему, повністю розкривати обране питання та надавати конкретну та узагальнену інформацію. Повідомлення має тривати до 5 хвилин. Після чого для визначення якості сприйнятого матеріалу здобувачі мають задати 5 блиц-питань по всій темі. Якість визначається кількістю правильних відповідей одногрупників.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді короткого повідомлення та блиц-питань щодо обраної тематики.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт (1 бал)	Відповідає стандартам (0,75 бала)	Наближення до стандартів (0,5 бала)	Ниже стандартів (0 балів)
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
Фахова термінологія та позначення	Студент/ка завжди використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяють легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка зазвичай використовує правильну термінологію та позначення, що дозволяє досить легко зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує правильну термінологію та позначення, але іноді складно зрозуміти, що було зроблено.	Студент/ка використовує замало термінології та позначень або часто недоречно їх використовує.
Практичне застосування	Студент/ка логічно структурує матеріал, демонструє розуміння	Студент/ка структурує матеріал, демонструє розуміння практичного застосування	Студент/ка недостатньо структурує матеріал, демонструє неповне	Студент/ка не демонструє розуміння практичного застосування отриманих

	практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	отриманих знань для вирішення практичних завдань.	розуміння практичного застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.	знань для вирішення практичних завдань.
Доступність і зрозумілість	Запропоновані питання зрозумілі, лаконічні та доступні для інших студентів. Охоплюють весь обсяг матеріалу.	Запропоновані питання зрозумілі, та доступні для інших студентів. Охоплюють переважно весь матеріал.	Запропоновані питання не повністю зрозумілі для інших студентів.	Запропоновані запитання не зрозумілі.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в темі проблематиці заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 2. Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно підготуватись до створення проєкту «Маркери слухомовленнєвого розвитку дітей раннього віку». Для цього потрібно зробити наступні кроки:

1. Опрацювати лекційний матеріал із Теми 2 «Будова слухової системи. Виникнення слухових відчуттів».

2. Опрацювати рекомендовану літературу щодо розвитку слухомовленнєвого сприймання дітей раннього віку.

3. Об'єднатись у підгрупи (2-3 чол.) та обрати одну із тем та підготувати на кольорових стікерах маркери розвитку мовлення та сприймання звуків у дітей раннього віку.

Теми для опрацювання:

- поведінкові реакції дитини на звуки;
- розпізнання інтонаційно-ритмічної будови мовлення;
- розпізнавання дитиною мовлення інших осіб;
- сприймання музики дитиною раннього віку;
- розвиток словникового запасу дитини раннього віку;
- домовленнєва вокальна активність дітей раннього віку;

Розвиток слухомовленнєвого сприймання, домовленнєвої та мовленнєвої вокальної активності і поведінкових реакцій на звук у дітей раннього віку

Вік (міс.)	Слухомовленнєве сприймання	Домовленнєва та мовленнєва вокальна активність	Поведінкові реакції на звуки
0-1			
1-5			
5-9			
9-12			
12-16			
16-20			
20-24			
>24			

4. На практичному заняття в міні групах розробити проєкт «Маркери слухомовленнєвого розвитку дітей раннього віку».

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленого проєкту.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Проект охоплює всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію.	Проект включає всі обов'язкові елементи та повністю висвітлює тему.	Проект включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні обов'язкові елементи.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Привабливість / дизайн	Проект надзвичайно привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Проект привабливий з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Проект є досить привабливим, хоча може бути дещо неохайним.	Проект оформлений без дотримання вимог.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

**Змістовий модуль 2
Фонетика. Фонологія**

Семінарське заняття 3. Логопедичні аспекти вивчення звуків мови

I. Теоретична частина.

1. Фонетика як науки і мовознавчої дисципліни.
2. Фізична природа звуків мови, їх акустичні властивості: сила, висота, довгота, чистота, тембр.
3. Тони і обертони, резонатори.
4. Перцептивна фонетика.
5. Артикуляційний аспект вивчення звуків мови.
6. Функції складових частин мовленнєвого апарату.
7. Активні і пасивні органи мовлення.
8. Артикуляція, її фази.
9. Артикуляційна база мовлення.
10. Типові і нетипові артикуляційні бази.

II. Практична частина.

Під час підготовки практичної частини семінарського заняття студентам необхідно підготуватись до панельної дискусії «Аспекти вивчення звуків мовлення»:

- 1) Анатомо-фізіологічні передумови творення звуків мовлення.
- 2) Артикуляційно-акустичні умови творення голосних звуків.
- 3) Артикуляційно-акустичні умови творення приголосних звуків.
- 4) Перцептивна фонетика.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді коротких тезових відповідей на запропоновані дискусійні питання.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, була чіткою та точною, але не була ретельно підбраною.	Інформація мала кілька неточностей АБО не була чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка була добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка була адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка була підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не була підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи були чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів були чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи були чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не були чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 4. Фонологія. Фонологічна система української літературної мови.

I. Теоретична частина.

1. Фонологія як наука.
2. Поняття про фонему.
3. Функції фонем.
4. Позички фонем.
5. Фонемні та алофони.
6. Фонологічна система сучасної української літературної мови.
7. Критерії класифікації звуків.

II. Практична частина.

Під час підготовки практичної частини семінарського заняття студентам необхідно підготуватись до створення проєкту «Фонологічна модель». Для цього потрібно зробити наступні кроки:

1. Опрацювати лекційний матеріал із Темі 4 «Фонологія. Фонологічна система української літературної мови».
2. Опрацювати рекомендовану літературу щодо структури фонологічної моделі.
3. Об'єднатися в групи по 2-3 особи і дослідити питання щодо фонологічних теорій/фонологічних шкіл та презентувати їх на семінарському занятті.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації фонологічної теорії/фонологічної школи.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
---------------------	----------------	-----------------------	--------------------------	------------------

Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обґрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Змістовий модуль 3 Система фонем сучасної української літературної мови

Практичне заняття 3-4. Система голосних фонем сучасної української мови.

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно розробити профілі голосних звуків: намалювати профіль позиції артикуляційних органів, написати характеристику звука, охарактеризувати його відповідно до артикуляційних та акустичних ознак, описати еталонну вимову.

Оформити у вигляді альбому, який надалі буде використовуватись на дисциплінах логопедичного циклу, остання колонка не заповнюється.

Звук	Профіль звука	Характеристика звука	Еталонна вимова звука	Варіанти порушень

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповненого і оформленого альбому звуків.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Методичні матеріали	Всі матеріали для альбому підібрані методично правильно та креативно	Більшість матеріалів для альбому підібрані методично правильно та креативно.	Більшість представлених матеріалів були методично правильно оформлені, але не було ретельно підібрано матеріал для альбому.	Методичні матеріали для альбому підібрані невірно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	4	3-2	1	0

Оформлення	Альбом оформлено методично правильно та із використанням сучасних наочних матеріалів.. Дотримано структуру посібника.	Альбом оформлено методично правильно та із використанням доречних наочних матеріалів. Дотримано структуру посібника.	Альбом оформлено з помилками. Використані наочні матеріали не завжди відповідають змісту. Деяко порушено посібника.	Альбом не відповідає змісту. Порушено структуру.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	4	3-2	1	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення елементів заняття.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів заняття.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів заняття.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	10-9 балів	8-6- бали	5-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1+1=2 бали
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				22 бали

Практичне заняття 5-6. Система приголосних фонем сучасної української мови.

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно розробити профілі приголосних звуків: намалювати профіль позиції артикуляційних органів, написати характеристику звука, охарактеризувати його відповідно до артикуляційних та акустичних ознак, описати еталонну вимову.

Оформити у вигляді альбому, який надалі буде використовуватись на дисциплінах логопедичного циклу, остання колонка не заповнюється.

Звук	Профіль звука	Характеристика звука	Еталонна вимова звука	Варіанти порушень

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповненого і оформленого альбому звуків.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Методичні матеріали	Всі матеріали для альбому підібрані методично правильно та креативно	Більшість матеріалів для альбому підібрані методично правильно та креативно.	Більшість представлених матеріалів були методично правильно оформлені, але не було ретельно підібрано матеріал для альбому.	Методичні матеріали для альбому підібрані невірно та представлені із значною кількістю помилок.
<i>Бали</i>	4	3-2	1	0
Оформлення	Альбом оформлено методично правильно та із використанням сучасних наочних матеріалів.. Дотримано структуру посібника.	Альбом оформлено методично правильно та із використанням доречних наочних матеріалів. Дотримано структуру посібника.	Альбом оформлено з помилками. Використані наочні матеріали не завжди відповідають змісту. Деяко порушено посібника.	Альбом не відповідає змісту. Порушено структуру.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Структурні елементи	Усі структурні елементи чітко описані з усіма відповідними деталями.	Усі структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Більшість структурні елементи чітко описані з відповідними деталями.	Структурні елементи не описані АБО більшість не має достатньої деталізації.
<i>Бали</i>	4	3-2	1	0

Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення елементів заняття.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів заняття.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів заняття.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	<i>10-9 балів</i>	<i>8-6- бали</i>	<i>5-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1+1=2 бали
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				22 бали

Семінарське заняття 5. Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовному потоці.

I. Теоретична частина.

1. Модифікації фонем.
2. Чергування фонем.
3. Звукові зміни в мовленнєвому процесі: асиміляції, дисиміляції, спрощення.
4. Палаталізація.
5. Акомодация.
6. Редукція.
7. Причини звукових змін.

II. Практична частина.

Під час підготовки практичної частини семінарського заняття студентам необхідно підготуватись до панельної дискусії щодо питань, що зазначені в теоретичній частині. Зробити короткий тезовий конспект на запропоновані дискусійні питання.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді коротких тезових відповідей на запропоновані дискусійні питання.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

сх	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, була чіткою та точною, але не була ретельно підбраною.	Інформація мала кілька неточностей АБО не була чіткою.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка була добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка була адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка була підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не була підтверджена.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Аргументація	Усі аргументи були чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів були чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи були чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не були чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття

	видах діяльності на занятті			
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Практичне заняття 7. Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовному потоці

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно підготуватись до тренінгу з дикції із використанням матеріалів з фонологічною інтерпретацією замін звуків.

1. Опрацювати лекційний матеріал та семінарське заняття із Теми 7 «Фонологічна інтерпретація змін звуків у мовному потоці».

2. Об'єднатись у підгрупи (2-3 чол.) та підібрати 2-3 тексти для декламування/скоромовки для відпрацювання правильної вимови із дотриманням норм фонологічної інтерпретації замін звуків у мовленні.

3. Досконало розучіть їх і підготуйтеся до виразного читання текстів, поезії та прози із дотриманням орфоепічних норм та ритміко-інтонаційної організації мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді підібраних текстів/скоромовок.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері). В повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх. В повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх. Не в повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка не готова до презентації. Не використовує теоретичний матеріал.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Оригінальність та творчість	Студент/ка креативно та творчо підбрала та презентує текст. Використовує додаткові ресурси.	Студент/ка креативно та творчо підбрала та презентує текст.	Студент/ка підбрала та презентує текст в обмеженому обсязі.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання орфоепічних норм	Студент/ка повністю дотримується в мовленні орфоепічних норм літературної української мови.	Студент/ка дотримується в мовленні орфоепічних норм літературної української мови.	Студент/ка не дотримується в мовленні всіх орфоепічних норм літературної української мови.	Студент робить багато помилок.
	2	1,5	1	0
Інтонаційна виразність мовлення	Студент/ка декламує текст виразно з дотриманням всіх вимог до інтонування текстів. Дотримується темпу та ритму мовлення.	Студент/ка декламує текст достатньо виразно з дотриманням всіх вимог до інтонування текстів. Дотримується темпу та ритму мовлення.	Студент/ка декламує текст не виразно, робить помилки в інтонуванні тексту.	Студент/ка читає текст без інтонації..
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Змістовий модуль 4

Фонетичні характеристики мовленнєвого портрету особистості

Семінарське заняття 6. Фонетичний портрет особистості

I. Теоретична частина.

1. Фонетичний портрет:

- основні характеристики вимови звуків,
- орфоепічні норми,
- інтонаційні характеристики,
- використання наголосів.

2. Мовленнєвий портрет особистості.

II. Практична частина.

Під час підготовки практичної частини семінарського заняття студентам необхідно розробити показники та критерії оцінювання фонетичного портрету особистості.

На семінарському занятті обоготворити в міні групах розроблені критерії та показники та створити універсальну критеріально-показникову базу оцінювання фонетичного портрету особистості.

Характеристики фонетичного портрету	Показники	Критерії оцінювання

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленої критеріально-показникової бази фонетичного портрету особистості.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні складові обстеження.	Студент/ка називає основні складові обстеження.	Студент/ка називає деякі основні складові обстеження.	Студент/ка не може точно визначити складові обстеження.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка не зазначає показники і маркери діагностики певної складової мовлення.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення щодо результатів аналізу.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати результати аналізу.	Студент/ка точно резюмує більшу частину результатів аналізу, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення результатів аналізу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення обстеження.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів обстеження.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів обстеження.	Студент не підготовлений до обстеження
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 8. Фонетичний портрет особистості

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно знайти відео запис відомого українського політика чи медіа особистості та проаналізувати за розробленими на семінарському занятті 6 критеріями його фонетичний портрет за наступним алгоритмом:

1. Уважно перегляньте відео.
2. З'ясуйте, наскільки вимова особи відповідає українським орфоепічним нормам:
  - особливості вимови голосних звуків, чи відбувається нормативна акомодация голосних під впливом палаталізованих приголосних / вокалічна асиміляція;
  - специфіка вимови приголосних звуків, чи відбувається нормативна акомодация під впливом голосного і / лабіалізованих голосних о, у / асиміляція приголосних.
3. Якщо є відхилення, визначте, чим зумовлені:
  - впливом діалекту, іншої мови, індивідуальними фізіологічними особливостями тощо.
4. Вкажіть, чи може бути описана вимова слугувати за зразок. Якщо є помилки, запропонуйте шляхи їхнього усунення.

Форма подання результату: результати подаються у аналізі фонетичного портрету відомої особистості.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Ниже стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Визначення важливої інформації	Студент/ка називає всі головні складові обстеження.	Студент/ка називає основні складові обстеження.	Студент/ка називає деякі основні складові обстеження.	Студент/ка не може точно визначити складові обстеження.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Маркери та показники	Студент/ка точно зазначає усі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка зазначає усі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка зазначає не всі маркери та показники для діагностики певної складової мовлення.	Студент/ка не зазначає показники і маркери діагностики певної складової мовлення.
<i>Бали</i>	3	2	1	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення щодо результатів аналізу.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати результати аналізу.	Студент/ка точно резюмує більшу частину результатів аналізу, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення результатів аналізу.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на високому рівні та ефективно її презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті. Студент демонструє професійність під час проведення обстеження.	Студент підготовлений до заняття, демонструє методичну підготовленість на достатньому рівні та добре її презентує, активний на занятті. Студент демонструє достатню професійність під час проведення елементів обстеження.	Студент загалом орієнтується в проблематиці проведення заняття, достатньо активний на занятті. Студент робить помилки під час проведення елементів обстеження.	Студент не підготовлений до обстеження
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				
Всього				11 балів

Семінарське заняття 7. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови

I. Теоретична частина.

1. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови.
2. Акцентуаційні норми сучасної української літературної мови.
3. Типи орфоепічних помилок і шляхи їх подолання.

II. Практична частина.

Під час підготовки практичної частини семінарського заняття студентам необхідно підібрати для себе улюблений уривок прози, вірш, текст та опрацювати його для декламації відповідно до орфоепічних норм сучасної української мови.

Оговорити це в міні групах з однокласниками, отримати рекомендації та доопрацювати текст за потреби.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді партитури тексту з підказками щодо вимови і фонологічних замінів.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері). В повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх. В повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх. Не в повному обсязі використовує теоретичний матеріал.	Студент/ка не готова до презентації. Не використовує теоретичний матеріал.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Оригінальність та творчість	Студент/ка креативно та творчо підбрала та презентує текст. Використовує додаткові ресурси.	Студент/ка креативно та творчо підбрала та презентує текст.	Студент/ка підбрала та презентує текст в обмеженому обсязі.	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Дотримання орфоепічних норм	Студент/ка повністю дотримується в мовленні орфоепічних норм літературної української мови.	Студент/ка дотримується в мовленні орфоепічних норм літературної української мови.	Студент/ка не дотримується в мовленні всіх орфоепічних норм літературної української мови.	Студент робить багато помилок.
<i>Бали</i>	2	1,5	1	0
Інтонаційна виразність мовлення	Студент/ка декламує текст виразно з дотриманням всіх вимог до інтонування текстів. Дотримується темпу та ритму мовлення.	Студент/ка декламує текст достатньо виразно з дотриманням всіх вимог до інтонування текстів. Дотримується темпу та ритму мовлення.	Студент/ка декламує текст не виразно, робить помилки в інтонуванні тексту.	Студент/ка читає текст без інтонації..
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Практичне заняття 9. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно підготувати відео запис декламації тексту.

На практичному занятті студенти презентують свій відео запис декламації тексту, а інші студенти мають уважно переглянути відео запис і проаналізувати його відповідно до орфоепічних норми сучасної української літературної мови.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді аналізу відео однокласників.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Позиція	Виклад позиції дає чітке та зрозуміле висловлювання позиції студента щодо переглянутого відеокейсу	Виклад позиції дає чітке розуміння позиції студента щодо переглянутого відеокейсу.	Виклад думок присутній, але не дає розуміння позиції студента щодо переглянутого відеокейсу	Позиція автора відсутня.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та х даних	Кожна думка була добре підтверджена кількома відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка була адекватно підтверджена відповідними фактами та/або прикладами.	Кожна основна думка була підтверджена фактами та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не була підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аналіз успіхів та помилок	Студент/ка констатує всі позитивні та негативні аспекти переглянутого і	Студент/ка констатує позитивні та негативні аспекти переглянутого і	Студент/ка констатує деякі позитивні та негативні аспекти переглянутого і	Студент/ка не висловлює позиції до переглянутого.

	висловлює свою позицію, аналізує успіхи та помилки.	висловлює свою позицію, аналізує успіхи та помилки.	висловлює свою позицію.	
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Узагальнення	Студент/ка коротко та лаконічно робить узагальнення.	Студент/ка використовує кілька речень, щоб точно описати, про що йдеться у відео.	Студент/ка точно резюмує більшу частину відео, але має певне непорозуміння.	Студент/ка має значні труднощі щодо узагальнення переглянутого.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	5 балів	4-3 бали	2-1 бали	0 балів
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				1 бал
Всього				11 балів

Семінарське заняття 8. Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові. Діалекти

I. Теоретична частина.

1. Білінгвізм.
2. Двомовність.
3. Інтерференція як наслідок двомовності.
4. Види інтерференції.
5. Фонологічна характеристика явищ інтерференції.

II. Практична частина.

Під час підготовки практичної частини семінарського заняття студентам необхідно підготуватись до дискусійного кола з наступної тематики:

- білінгвізм і двомовність: спільне і відмінне;
- дитячий білінгвізм як актуальна проблема логопедії;
- суржик як специфічний феномен розвитку мовлення.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді есе.

Критерії оцінювання семінарського заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленого завдання				
Інформація	Вся представлена інформація чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах чітка, точна та ретельно підібрана.	Більшість інформації, представленої в матеріалах, була чіткою та точною, але не була ретельно підбраною.	Інформація мала кілька неточностей АБО не була чіткою.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Використання фактів та статистичних даних	Кожна основна думка була добре підтверджена кількома відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка була адекватно підтверджена відповідними фактами, статистикою та/або прикладами.	Кожна основна думка була підтверджена фактами, статистикою та/або прикладами, але актуальність деяких з них була сумнівною.	Кожна думка не була підтверджена.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Аргументація	Усі аргументи були чітко пов'язані з ідеєю та логічно організовані.	Більшість аргументів були чітко та логічно пов'язані з ідеєю.	Всі аргументи були чітко пов'язані з ідеєю, але організовані нечітко і нелогічно.	Аргументи не були чітко пов'язані з ідеєю.
<i>Бали</i>	1,5	1	0,5	0
Лексика	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії. Розширює словниковий запас аудиторії, використовуючи та пояснюючи нові слова для більшості слухачів.	Використовує відповідну професійну лексику для аудиторії, використовуючи нові слова.	Використовує лексику, що відповідає аудиторії, але не включає незнайомих слів.	Використовує некоректну професійну лексику.
<i>Бали</i>	1	0,75	0,5	0
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та	Студент підготовлений до	Студент підготовлений до	Студент загалом	Студент не підготовлений

участь	заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті	заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	до заняття
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				11 балів
Всього				11 балів

Практичне заняття 10. Фонологічні аспекти білінгвізму або двомовності в українській мові. Діалекти

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно підготувати словник діалектів регіону, де народилися і проживали.

Для виконання завдання здобувачам необхідно згадати слова, які вживаються в їхньому регіоні, поспілкуватись із старшим поколінням щодо вживання таких слів. Оформити словник у вигляді презентації: правильне написання слова з наголосом, частина мови, його форми, тлумачення значення, приклади вживання в текстах. Презентувати його на практичному занятті.

На практичному занятті студенти презентують свій словник діалектів.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації словника діалектів.

Критерії оцінювання практичного заняття:

Критерії оцінювання	Вищий стандарт	Відповідає стандартам	Наближення до стандартів	Нижче стандартів
Критерії оцінювання підготовленою завдання				
Підготовленість	Студент/ка повністю підготовлений/на і вільно презентує матеріал (без використання тексту на папері).	Студент/ка здається досить підготовленим/ою, але користується власними записами на папері, при цьому не читаючи їх.	Студент/ка дещо підготовлений/а, користується власними записами на папері, читаючи їх.	Студент/ка не готова до презентації.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Експертність	Демонструє достатнє розуміння обраного питання.	Демонструє хороше розуміння обраного питання.	Демонструє добре розуміння частин обраного питання..	Недостатньо розуміє обране питання.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Обов'язкові елементи	Презентація включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі обов'язкові елементи з посиланнями на опрацьовану літературу.	Презентація включає всі елементи, однак вони не розкриті і не обгрунтовані.	Відсутні декілька обов'язкових елементів.
<i>Бали</i>	<i>1</i>	<i>0,75</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>
Привабливість / дизайн	Презентація надзвичайно приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація приваблива з точки зору дизайну, макету та акуратності.	Презентація є досить привабливою, хоча може бути дещо неохайною.	Презентація оформлена без дотримання вимог.
Робота на семінарському занятті (онлайн/офлайн)				
Активність та участь	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на високому рівні та ефективно його презентує, бере активну участь в усіх видах діяльності на занятті.	Студент підготовлений до заняття, демонструє розуміння матеріалу на достатньому рівні та добре його презентує, активний на занятті	Студент загалом орієнтується в проблематиці теми заняття, достатньо активний на занятті.	Студент не підготовлений до заняття
<i>Бали</i>	<i>5 балів</i>	<i>4-3 бали</i>	<i>2-1 бали</i>	<i>0 балів</i>
За відвідування ОЧНОГО заняття студент отримує				1 бал
За відвідування ОНЛАЙН заняття (в умовах дистанційного навчання) з включеною камерою студент отримує				11 балів
Всього				11 балів